

II,
C. 23193
f. 100

Luett. 1. 80/87

22193 II. C. f. Sud.

23193.

BESEDA

na čast stoletnega rojstnega dneva

Valentina Vodnika,

v stanovnem gledišču ljubljanskem

5. svečana 1858

osnovana od

Dr. Lovra Tomana

s pomočjo

gg. pevcov glasbenega društva in mnogih družih
gospodov in gospodičin pod vodstvom
gosp. Nedwed-a.

Natisnil Jožef Blaznik.

030047102

Overtura

zložena iz slovanskih pesem od **Emil Titel-a.**

I. razdel.

1.

Predgovor Dr. Tomana.

2.

Kor s slavnim venčanjem Vodnikove podobe;

napev **Nedwedov**, besede **Dr. T.**

Tvoja struna je zapela,
Domovina se zavzela,
Serca vse je vnet nje glas.
Noč morivna je zbežala,
Neumerjoča ti ostala
Bode slava večni čas!

V pevskem raju zdaj razhaja,
Ki Slovence nas navdaja,
Tvôga duha silna moč;
In Slovenija krog glave
Ti ovija venec slave,
Venec vedno nevenjoč!

Spomin Valentina Vodnika.

Dvospev Fleišmanov, besede Dr. Prešernove.

V Arabje pušavi
 Se tiček rodi;
 (V odljudni gošavi,
 Sam za se živi.) dvakrat.

So zvezde sestrice,
 Mu mésec je brát;
 (Ni dáno mu tice
 Si ljúbico zbrát.) dvak.

Zanj družba ne mára,
 In on ne za njó;
 (V samóti se stára,
 Mu léta tekó.) dvak.

Nar slájši dišáve,
 Ki zanje sam vé,
 (Nar žlahtniši trave,
 Kadíla dragé,) dvak.

In míro nabéra
 Netrúden vse dní,
 (Se vbáda, se vpéra,
 Za smèrt le skerbí.) dvak.

Germádo 'z njih déla
 Perléten samčè;
 (Ko pride smèrt béla,
 Na nji se sožgè.) dvak.

Ven pláne z plaména
Z svitlôbo obdán,
(Slověčga iména
Tič Fenis na dan.) dvak.

Tak pévic se trúdi,
Samôten žíví,
(Se v slávi, ki zgrúdi
Ga smert, prerodi.) dvak.

Sarafan.

Samospev národní ruski.

„Stara mama, o ne šivaj,
 Sarafana več,
 Pusti delo in počivaj,
 Zlati čas je preč!“
 „„Hčerka! k meni sedi,
 Ljuba hčerka ti!
 Mlada si, pa vedi,
 Da mladost zbeži!““

„„Poješ veselice,
 Kakor ptič sladko,
 Bereš si cvetice;
 Pa minulo bo!
 Prešle bodo leta,
 Z njim veselja slaj,
 Lic rudečih cveta
 Več ne bo nazaj!““

„„Tudi jaz sem pela
 Mlada deklica;
 Zdaj sem tiha, vela,
 Stara mamica!
 Al nad hčerko sladje vživam
 Prešlih veselin,
 Sarafan rudeči šivam,
 V mladih let spomin.““

Zadovoljni Krajnec,

Besede Vodnikove; kor star krajnsk.

Od stráže hrovaške
 Gor sonce mi pride,
 V nograde laške
 Po poldne zaide;
 Z beneškiga morja
 Jug čelo poti,
 Od Štájerca bórja
 Per del' me hladi.

Rad pléšem okrogle,
 S péto glas dájam,
 Premetem vse vogle,
 Se v cepa dva majam;
 Nožíce pa Mince
 Za mano drobni,
 Pobéra stopince,
 Se v króge verti.

Mi brazd'jo konjiči
 Za hajdo, pšenico,
 Netrudni deklíči
 Pa bel'jo tančico;
 Kaj maram, se kruha
 Persluží zadost,
 Ni sila trebuha
 Okoli mi nost'.

Na žgancih tropine,
 Pa kislíga zéla,
 Bob, kaša, vse mine,
 Ko pridem od dela,
 Alj bodi pogača,
 Klobasa, al sók,
 Alj kar se obrača
 Na ražnu okrog.

Imám oblačílo
 Domač'ga padvána,
 Ženica pa krilo
 Iz prav'ga mezlana;
 Se svéti na lice
 Ko pírh moj skarlát,
 Nje šapel, jeglice,
 Nje moderc je zlat.

Za vsako povêlje
 'Mam židano voljo,
 Za brambo dežele,
 Alj hódit' v šolo.
 Povsoti se maham
 Ko čverst korenák,
 Pa delam, pa baham,
 Pa pijem tobák!

II. razdel.

6.

Veršac. *)

Pesem Vodnikova. Govor.

Ma Veršacu doli sédi,
Neznán svét se teb' odprè;
Glej! med sivih pléš v srédi
Zarod žlahnih róž cvetè.

Sklad na skladu se vzdigúje
Golih verhov kamni zíd,
Večni Mojster vkazuje:
Prid zidár se les učít!

Divja koza prosto skače,
Od muh daleč je govéd,
Planšar 'z Mino po domače,
Po sneg' lovec iše sléd.

Ak vihár drevi valove,
Beži v skale plašni trop,
Stresa votli glas bregòve,
Grom majè nebeški strop.

*) Narviši snežnik za Triglavom.

Kmalo sonce čisto seje,
Iz jezer stokrat bleši;
Star mecesen redí veje,
Vétru, zimi v bran stojí.

Tukaj bistra Sava zvirá
Mati pevske umnosti,
Jezér dvanajst kup nabira
Šola zdrave treznosti.

Tje pogledaj na višáve,
Kjer Triglav kupí v nebó;
Štej snežnikov goličáve,
Kar derží nardalj okó!

Tamki ravno Forlanío,
Benečansko tú morjé,
Dol globoko Hravatío
Švajca béle gor glavé.

Bliz je polje Goratána,
Orat vidim Štajerca,
Bližni sosed mi Lublána,
Silska, Trolska majerca.

Pod velikim tuki Bógam
Breztelesni bit želím,
Čiste sape sréd mej krógam
Menim, de na neb' živím!

Občutki.

Samopev Josipine Turnogradske-Tomanove, besede
Dr. T.

Ko zagledam jasne vas gore
Z večnim snegom belo dete,
Iz serca vzdigujejo želje
Se popred ne razodete,
(Čudno v meni gane se sercé,
Kaj godi se mu, samo ne vé.) dvak.

Ko zagledam lepo zelenad,
Kjer studenc se bistri vije
In pihljaje tiholjubi hlad
Med cvetlice divne dije,
(Čudno v meni gane se sercé
Kaj godi se mu, samo ne vé.) dvak.

Ko zagledam polno zvezd nebo,
Milo sjajno belo luno,
Skozi gajev slišim noč temno
Biti miloglasno struno,
(Čudno v meni gane se sercé.
Kaj godi se mu, samo ne vé.) dvak.

Ko zagledam žarnovnet obraz
Čiste, ljubljene device,
Kteri vije žlahtno gladki las
Se čez belo, zorno lice,
(Čudno v meni gane se sercé
Kaj godi se mu, samo ne vé.) dvak.

Ko zagledam polno radosti
Drago svojo domačijo,
Koj se struna serčna oglasi
Pesmi mile se zbudijo
(Čudno v meni gane se sercé
Kaj godi se mu, samo ne vé.) dvak.

Kaj, prijatli, je le vender to
Čudno serca hrepenjenje?
Čujte, čujte to sercé blago
To nebeško poželjenje,
(Kadar v meni gane se sercé
Njega v njem občutki se budé!) dvak.

Plave oči, černe oči.

Kor. Besede po česki pesmi; napev Winter-ov.

Plave oči, černe oči,
Ktere ste krasnejši?
Plavi oči, černe oči,
Ktere ste močnejši?

Plave oči, mile oči!
Vi ste tiha prosba, —
Černe oči, grozne oči!
Vi ste tiha grozba.

Rožice ste ob potoku
Tihe plave oči;
Kakor živo ogle mi ste
Grozne černe oči.

Kdo bi mogel zoperstati,
Kogar ve prosite,
Kdo ne mogel vas se bati,
Komur ve grozite!

Življenje.

Čveterospjev Riharjev, besede F. Uršicove.

Popotvanje, bratje,
 Je naše življenje!
 Mož modrih od nekdej
 Je to govorjenje;
 Skoz ktere dežele
 Pa pot nas peljá,
 Naj pesmica moja
 Na znanje vam dá.

Po travnikih perva
 Nas pisanih pelje,
 Marjetce, zlatice,
 V stezice nam stelje;
 Otroci brezskerbni
 Po travci tekó,
 V rumenkaste lasce
 Cvetice pletó.

Mladenčev, dekličev
 Je druga dežela,
 Razlega se petje,
 Vesel'ga kardela;
 Si delajo sanje
 Od zlatih gradov;
 Pa skušnje jim manjka,
 Modrosti darov.

Po tretji hladno je,
Gré pot čez višave,
Se kri umiri, se
Razjásnijo glave;
Se trudijo z delom
Postavni možjé,
Sad truda berejo,
Za prihod skerbé.

Čez gole verhove
V četerti so pota;
Je merzlo že v sercu,
Ne greje gorkota;
Pa starčikom kmalo
Dežela je kraj; —
Takó je na zemlji
Le kratek naš raj!

Budnica.

Kor s glasbo po serbski.

Ustanimo! zarja vstaja,
Po livadah hrup razsaja,
Zagrabimo, odpodimo
Vse sovrage Austrije!

Pasti mora divja sila,
Jo zakriti noč nemila,
Da zazremo, se zavzemo,
Kaj je sloga Austrije!

Strela udri iz višine
Napadavce domovine,
Zavolj sreče neodreče
Sloga sinom Austrije!

Naglo bratje! zdaj je vreme
V prah zdrobiti vražno pleme,
Ne odlašaj, le zanašaj
Se na slogo Austrije!

Dvigaj, dvigaj se na nogo!
Naprej urno, sinek sloge!
Vraga steri, v prah poderi
Vse overe Austrije!

Vodnikove pesme se dobivajo po 20 krajc.
pri Jož. Blazniku.

